

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Marks kommun

April 2024

*Louise Tornhagen
Caroline Löfstedt
Carl-Magnus Stenehav*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Barn- och utbildningsnämnden	15
Kultur- och fritidsnämnden	23
Bygg- och miljönämnden	31
Socialnämnden	47
Teknik- och servicenämnd	54
Valnämnden	61
Omsorgsnämnden	67

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	BUN	KFN	BMN
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul	Grön
Ekonomiskt tillfredsställande	Gul	Röd	Röd	Röd
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Granskningsområde	SN	TSN	VN	ON
Ändamålsenlighet	Grön	Röd	Grön	Grön
Ekonomiskt tillfredsställande	Röd	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnder:

Rekommendation	KS	BUN	KFN	BMN	SN	TSN	VN	ON
Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.	X	X	X	X	X	X		
Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.	X	X	X	X	X	X		
Säkerställ att respektive måluppfyllelsen för respektive mål kommenteras i text vid uppföljningar.						X		
Säkerställ att nämndmålen går att följa upp årligen, i samband med delårsrapport och årsrapport.							X	

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Internkontroll

Nr 1 och 4 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 1,5 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har 2023-02-01 § 11 fastställt en nämndplan för 2023–2024.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har 2023-02-01 § 11 fastställt nämndplan som innehåller driftbudget för 2023-2024. Driftbudgeten för verksamhetsår 2023 uppgår till 187,8 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit de två kommungemensamma målen som styrelsens egna mål.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten om ett anpassningskrav på 1% för kommunstyrelsen.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål innehåller mätbara indikatorer och målvärden för att kunna följas upp.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Styrelsen har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar. Utöver detta utförs även en förenklad rapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I årsrapport 2023 framgår att styrelsen delvis nått ett av målen. För det andra målet är det i huvudsak uppfyllt. En viss förbättring har skett på indikator nivå sedan delårsrapporten augusti.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Av första tertialrapporten per april pekar på ett underskott mot budget om 9,2 mnkr. I delårsrapporten stärks den ekonomiska prognosen med 2 mnkr jämfört med april rapporten. Av årsrapport 2023 framgår att styrelsen totalt gör ett underskott på 1,5 mnkr för 2023.

Intern kontroll - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsrapport 2023 framgår att styrelsen delvis nått ett av målen. För det andra målet är det i huvudsak uppfyllt. En viss förbättring har skett på indikator nivå sedan delårsrapporten augusti.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Kommunstyrelsen utfall för år 2023 uppgick till 190,8 mnkr, vilket innebar ett underskott med 1,5 mnkr. Det är dock en förbättring i förhållande till prognosen i april med 6,5 mnkr. Kommunstyrelsen har enligt kommunstyrelsens rapport 2023 uppfyllt kommunfullmäktiges anpassningskrav. Negativa budgetavvikelser finns inom övriga kostnader som rör bl.a. annat arbetsplatsutrustning och system inom IT-verksamheten.
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Kommunstyrelsen fastställer riskanalysen i samband med beslut om nämndplan 2023-2024 och den ligger till grund för internkontroll-planen.

Intern kontroll - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Antogs i samband med nämndplan 2023-2024 2023-02-01 § 11.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande. Kommunstyrelsen har identifierat två kommungemensamma risker där uppföljning ska göras på kommunnivå samt på nämnds-/styrelsenivå. Kommunstyrelsen har beslutat om nio egna risker.
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	I kommunstyrelsens internkontrollplan, som antogs i samband med nämndplan, framgår att styrelser och nämnder ska översiktligt rapportera om internkontrollarbetet i samband med delårsrapporten samt en fullständig åiterrapportering i årsrapporten/årsredovisningen. Kommunstyrelsen vill utöver detta att uppföljning ska göras av internkontrollplanen i samband med aprilrapporten.

Intern kontroll - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapporteringen fokuserar på analys och resultat.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I delårsrapporten rapporteras status för uppföljning av delarna i internkontrollplanen. Rapporteringen är väldigt kortfattad och redovisar inga större avvikelser utan pågående insatser kring. I årsredovisningen presenteras utfallen från samtliga riskuppföljningar. För varje risk presenteras åtgärder som planeras att genomföras.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband med april- delårs samt årsrapport.

Barn- och utbildningsnämnd

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till -16 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-02-09 § 17 fastställt nämndplanen för år 2023.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-02-09 § 17 fastställt nämndplan 2023-2024 som innehåller driftbudget för 2023, som uppgår till 1 001,6 mnkr år 2023.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 1 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten om ett anpassningskrav på 1% för nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms uppföljningsbara då samtliga innehåller mätbara indikatorer och målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I samband med redovisning av delårsrapport 2023 görs bedömningen att nämnden delvis når sitt mål. Av årsredovisning framgår ingen förändring av prognosen i delårsrapporten, vilket visar att tillräckliga åtgärder inte vidtagits.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>I aprilrapporten beskrivs att det pågår ett arbete med en anpassningsplan.</p> <p>Av Delårsrapport augusti framgår att prognosen för året indikerar på ett underskott på 23 mnkr.</p> <p>Av årsrapport 2023 framgår att nämnden gör ett underskott på 16 mnkr. Det är dock en förbättring i förhållande till prognosen i augusti med 7 mnkr.</p> <p>Alla enheter inom förvaltningen har haft tydliga direktiv om att hålla nere kostnaderna och planera personalen enligt vad ekonomin sätter gränser för.</p> <p>Nämnden bedöms vidtagit åtgärder, men dessa har inte varit tillräckliga för att nå en budget i balans eller kommunfullmäktiges uppdrag.</p>
	5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	<p>Nämndens utfall för 2023 uppgick till -1 031 mnkr, vilket innebar ett underskott på 16 mnkr jämfört med budget. Det är dock en förbättring i förhållande till prognosen i augusti med 7 mnkr.</p> <p>Nämnden har inte heller lyckats uppfylla kommunfullmäktiges uppdrag om en besparing om 1%.</p>

Intern kontroll - Barn- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2023-02-09 § 15.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Antogs i samband med nämndplan 2023-02-09 § 17.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen omfattar 10 risker av olika slag. Nämnden gör dock själva bedömningen att det finns brister i nuvarande intern kontroll precis som 2022. Antalet kontrollmoment är, likt tidigare år, relativt få sett till storleken på nämndens verksamhetsområde. Likt tidigare år är en av nämndens ambitioner att låta förvaltningen förbättra internkontrollen, men ser samtidigt att nuvarande internkontroll är tillräckligt god för att området inte ges högre prioritet än idag.

Intern kontroll - Barn- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?		Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?		Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?		Rapportering sker enligt direktiv.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?		Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?		I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband med delårs samt årsrapport.

Intern kontroll - Barn- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Gul	<p>Rapporteringen fokuserar på resultat av uppföljningen under verksamhetsåret. Den fokuserar däremot inte i lika stor utsträckning på analys av resultatet.</p> <p>Nämnden gör bedömningen att det finns brister i nuvarande intern kontroll precis som 2022. Antalet kontrollmoment är, likt tidigare år, relativt få sett till storleken på nämndens verksamhetsområde. Likt tidigare år är en av nämndens ambitioner att låta förvaltningen förbättra internkontrollen, men ser samtidigt att nuvarande internkontroll är tillräckligt god för att området inte ges högre prioritet än idag. Detta sett i relation till andra utmaningar som förvaltningen har att hantera.</p>
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband med delårs samt årsrapport.

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till -6,1 mnkr. Exklusive Badhuset Kaskad är årets underskott 2,2 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-01-19 § 8/2023 fastställt nämndplanen för år 2023. Reviderad 2023-02-23 § 25/2023.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-01-19 § 8/2023 fastställt nämndplanen för år 2023. Reviderad 2023-02-23 § 25/2023 som innehåller driftbudget. Driftbudgeten för verksamhetsåret 2023 uppgår till 86,9 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 4 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten att nämnden tillåts gå med underskott år 2023 avseende badhuset Kaskad med upp till 2,5 mnkr.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen innehåller mätbara indikatorer eller bedöms vara formulerade för att kunna följas upp.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Det görs analyser och redogörs för åtgärder vid bristande måluppfyllelse i delårsrapport augusti samt årsrapporten. Nämnden når inte sina mål för år 2023 vilket visar att tillräckliga åtgärder inte vidtagits.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	I aprilrapporten redovisas att nämnden ligger utanför budgetramarna. Den största avvikelser finns för Badhuset Kaskad -2,5 mnkr. Kultur- och fritidsnämnden begär att få gå med underskott gentemot budget avseende badhuset Kaskad, vilket beviljas av fullmäktige 2023-06-15 om totalt 2,5 mnkr. I delårsrapporten redovisas en prognostiserad negativ budgetavvikelse om - 5,5 mnkr. Förvaltningen får i uppdrag att vidta åtgärder. Nämnden redovisar ett underskott om 2,2 mnkr för 2023, exklusive det tillåtna underskottet för Badhuset Kaskad.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapport augusti 2023 görs prognosen att 2 mål uppfylls inte, 1 mål uppfylls och 1 saknar målnivåer, men uppvisar en förbättring. I årsrapport 2023 görs bedömningen att 3 mål uppfylls delvis och 1 saknar målnivåer, men uppvisar en klar förbättring.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar ett utfall på -98,0 mnkr vilket innebär ett underskott mot budget med -6,1 mnkr. Exklusive Badhuset Kaskad är årets underskott om 2,2 mnkr.

Intern kontroll - Kultur- och fritidsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2023-01-19 §§ 7.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Antogs i samband med nämndplan 2023-01-19 § 8/2023 och Reviderad 2023-02-23 § 25/2023.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande och omfattar risker av olika slag. Planen innehåller nio risker fördelat på fem huvudprocesser.

Intern kontroll - Kultur- och fritidsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	I årsredovisningen redogörs för resultat och analys, där planerade åtgärder presenteras för kontrollmoment som inte fungerat som avsett.

Intern kontroll - Kultur- och fritidsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband årsrapport.

Bygg- och miljönämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämnden kan verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till -2,3 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-01-26 § 10/2023 fastställt nämndplanen för år 2023.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-01-26 § 10/2023 fastställt nämndplanen för år 2023 som innehåller driftbudget för 2023. Driftbudgeten för verksamhetsår 2023 uppgår till 17,1 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 5 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål innehåller mätbara indikatorer för att kunna följas upp.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Nämnden når i huvudsak sina verksamhetsmål för 2023. En förbättring har skett mellan delårsrapport och årsrapport 2023, vilket indikerar att nämnden vidtar åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	<p style="text-align: center;">Gul</p> <p>Nämnden prognostiserar ett underskott i aprilrapporten. Nämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att göra ytterligare budgetanpassningar på 300 tkr. I delårsrapport august visar den ekonomiska prognosen ett underskott om 3,3 miljoner kronor vid årets slut och nämnden önskar få godkänt av kommunstyrelsen att redovisa detta utöver ram. Den främsta orsaken till budgetavvikelsen är intäktsbortfall (4 mnkr) för bygglov och till viss del tillsyn av avlopp.</p> <p>I årsrapport 2023 redovisar Bygg- och miljönämnden nettokostnader om ca 19,4 mnkr för 2023, vilket är ett underskott om 2,3 mnkr mot budgeten på 17,1 mnkr. Prognosen från delåret visade på ett underskott om 3,3 mnkr. En viss förbättring har skett. Det största underskottet finns inom bygglov och påverkas enligt årsrapporten av minskning i antalet inkomna ärenden. Nämnden har till viss del vidtagit åtgärder men som inte har fått tillräcklig genomslagskraft på utfallet vid årets slut.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Nämnden bedömer av totalt 5 mål att 3 mål uppnås helt, 2 mål uppnås i hög grad.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Prognosen från delåret visade på ett underskott om 3,3 mnkr. I årsrapport 2023 redovisar nämnden nettokostnader om ca 19,4 mnkr för 2023, vilket är ett underskott om 2,3 mnkr mot budgeten på 17,1 mnkr.

Intern kontroll - Bygg- och miljönämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2023-01-26 §10
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.

Intern kontroll - Bygg- och miljönämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
7. Plan för intern kontroll	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Antogs i samband med nämndplan 2023-01-26 § 10/2023
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen omfattar risker inom tre processer och totalt 4 risker.
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.

Intern kontroll - Bygg- och miljönämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommundemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband delårsrapport och årsrapport.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till -9,9 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-19 § 139 fastställt nämndplan för åren 2023-2024.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-19 § 139 fastställt nämndplan 2023-2024 som innehåller driftbudget för 2023, som uppgår till 426,8 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 5 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten om ett anpassningskrav på 1% för nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms uppföljningsbara då samtliga innehåller mätbara indikatorer och målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställt av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-26, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering. Med anledning av att nämndens resultat har försämrats i jämförelse med prognos under året, bedöms prognossäkerheten inte varit tillräckligt god.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I delårsrapportering framgår prognosen att samtliga mål förväntas uppfyllas i hög grad. Då prognosen överensstämmer med utfallet per helår, anses nämnden ha vidtagit tillräckliga åtgärder.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I delårsrapporten prognostiserar nämnden ett överskott om 2,5 mnkr på helår, vilket påvisar att nämnden inte uppnår anpassningskravet. Av protokollgenomgång har vi utläst flera vidtagna åtgärder från nämndens sida, exempelvis i form av uppdrag i att ta fram en åtgärdsplan. Då årets utfall redovisar en försämring i jämförelse med prognos, kan nämnden inte anses ha vidtagit tillräckliga åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Nämnden bedömer att alla samtliga mål har uppfyllts.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden gör ett utfall på 436,8 mnkr vilket innebär ett underskott mot budget med 9,9 mnkr.

Intern kontroll - Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2022-11-14 §104.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Nämnden har tagit en plan för innevarande år. Den ingår som del i nämndplanen som antogs 2022-12-19 § 139.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande och omfattar 6 risker av olika slag.

Intern kontroll - Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband årsrapport.

Teknik- och servicenämnd

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till - 6,7 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid redovisning om avvikelser i måluppfyllelse för de finansiella målen.
- Säkerställ att respektive måluppfyllelsen för respektive mål kommenteras i text vid uppföljningar.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-02-03 § 12 fastställt nämndplan för åren 2023-2024.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2023-02-03 § 12 fastställt nämndplan 2023-2024 som innehåller driftbudget för 2023, som uppgår till 58,6 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 16 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten om ett anpassningskrav för nämnden på 1% av bruttokostnaderna (4 mnkr) för sin skattefinansierade verksamhet.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms uppföljningsbara då majoriteten innehåller mätbara indikatorer och målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-26, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	I delårsrapportering gör vi bedömning utifrån indikatorernas utfall att prognosen för 2023 är att tre mål uppfylls, sju mål uppfylls delvis och sex mål uppfylls inte. Nämnden kommenterar den prognostiserade måluppfyllelsen för endast ett par mål. Då måluppfyllelsen inte har förbättrats vid årets slut, tyder det på att nämnden inte vidtagit åtgärder i tillräcklig omfattning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Av protokollgenomgång framgår åtgärder från nämnden för att nå mål för ekonomin. De har tidigt signalerat att nämnden saknar möjlighet att leverera en budget i balans för perioden 2023-2026, och har begärt kompensation för kostnader. Vid handläggning av aprilrapporten begär nämnden att det prognostiserade underskott utfördelas på köpande förvaltningar som ännu inte belastats med faktiska kostnader för sina behov under 2023 alternativt får teknik- och servicenämnden gå med underskott gentemot budget. Vid sammanträdet 2023-09-14 §144 beslutar nämnden om besparingsåtgärder.</p> <p>I delårsrapporten redovisas en prognostiserad budgetavvikelse om -5 mnkr, jämfört med -7,8 mnkr i aprilrapporten. Utfallet per helår visar en försämring av prognosen. Nämnden har beslutat om åtgärder men som inte har fått tillräcklig genomslagskraft för år 2023.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	E/T	Nämnden gör inga bedömningar av måluppfyllelsen för respektive nämndmål. Revisionsfrågan anses därmed som ej tillämpbar..
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar ett budgetunderskott på 6,7 mnkr.

Intern kontroll - Teknik- och servicenämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2022-11-14 §104.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Nämnden har tagit en plan för innevarande år. Den ingår som del i nämndplanen som antogs 2023-02-03 § 12.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande och omfattar 24 risker av olika slag.

Intern kontroll - Teknik- och servicenämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport. Nämnden ska därutöver få rapport under året när avvikelse identifieras.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband årsrapport.

Valnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till + 0,1 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

- Säkerställ att nämndmålen går att följa upp årligen, i samband med delårsrapport och årsrapport.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-06 § 76 fastställt nämndplan för åren 2023-2024.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-06 § 76 fastställt nämndplan för åren 2023-2024 som innehåller driftbudget för 2023, som uppgår till 0,5 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 3 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms uppföljningsbara då samtliga innehåller mätbara indikatorer och målvärden. Samtliga mål är kopplade till genomförandet av val, därav försvåras uppföljning de år som det inte är valår. Nämnden påtalar detta själva i årsrapporten, där de förtydligar följande under uppföljning av respektive mål: <i>“Det har inte genomförts något val under 2023 vilket påverkar redovisningen av detta kapitel för 2023. Ambitionen är att utveckla detta kapitel framöver.”</i>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti..
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	E/T	Eftersom nämndens mål är kopplade till genomförandet av val, går målen inte att följas upp för 2023 då det inte är något valår. Med hänvisning till det som redovisats under revisionsfråga 3c, har nämnden påtalat brist i deras målarbete och uppger en ambition om att utveckla det framöver. Revisionsfrågan anses ej tillämpbar.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I delårsrapporten redovisas att under innevarande år genomförs inget val. Kostnader för arvoden följer plan och helårsprognosen är att budget följs. Då årsrapporten redovisar en positiv budgetavvikelse, anses nämnden ha vidtagit tillräckliga åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	E/T	Med hänvisning till det som framgått kring nämndens mål i tidigare revisionsfrågor, anses revisionsfrågan ej tillämpbar.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden gör ett utfall på 0,4 mnkr vilket innebär ett överskott mot budget med 0,1 mnkr.

Intern kontroll - Valnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En riskanalys har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2022-12-06 §75.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Nämnden har tagit en plan för innevarande år. Den ingår som del i nämndplanen som antogs 2022-12-06 § 76.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande och omfattar 4 risker av olika slag.

Intern kontroll - Valnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Gul	Rapportering fokuserar delvis på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	ET	I nämndens delårsrapport för 2023 går att läsa, att det har saknats ett aktivt arbete med internkontrollplanen under 2023 och att det har gjorts en uppföljning av riskerna i juni genom observation.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband årsrapport.

Omsorgsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a</i>	Grön	Nämnden kan verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Nämnden kan verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget uppgår till +7,1 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-19 § 120 fastställt nämndplan för åren 2023-2024.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-12-19 § 120 fastställt nämndplan 2023-2024 som innehåller driftbudget för 2023, som uppgår till 562,1 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har sammanlagt 7 mål för nämndens verksamhet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin. Kommunfullmäktige har fattat beslut efter aprilrapporten om ett anpassningskrav på 1% för nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms uppföljningsbara då samtliga innehåller mätbara indikatorer och målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön Nämnden har inte fastställt egna direktiv. I styrsystem för Marks kommun, fastställd av KF 2021-12-16 och senast reviderad 2022-06-16, framgår att samtliga nämnder/styrelser ska till KS senast lämna en uppföljning med helårsprognos för ekonomi, personal och verksamhetsresultat per 30 april och 31 augusti.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön I delårsrapport per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat samt vid årsbokslut. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar. Utöver detta utförs även en förenklad delårsrapport per april med fokus på resultatrapportering.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön I delårsrapportering framgår prognosen att sex mål förväntas uppfyllas i hög grad och ett mål förväntas inte uppfyllas under året. Nämndens bedömning i årsrapporten är att fem mål har uppnåtts och två mål har uppfyllts delvis. För målet som fått försämrade måluppfyllelse jämfört med prognos, redovisas att trots insatser under året har de inte nått önskat resultat. Då nämnden trots det når god måluppfyllelse (ca 71 procent) bedöms de vidtagit tillräckliga åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p>I delårsrapporten redogör nämnden att förvaltningen analyserar behov och kostnader löpande för att göra åtgärder med lägst påverkan för kommuninvånarna. Nämnden prognostiserar en positiv budgetavvikelse uppgående till 5 mnkr vid årets slut, förutsatt att fem faktorer uppfylls. Vid handläggning av delårsrapporten beslutar nämnden om uppdrag i syfte att förbättra det ekonomiska utfallet.</p> <p>Årets resultat redovisar ett överskott mot budget med 7,1 mnkr vilket innebär att de uppfyller uppdraget från fullmäktige. Detta indikerar att nämnden vidtagit tillräckliga åtgärder.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Nämnden bedömer att att fem mål har uppnåtts och två mål har uppfyllts delvis, vilket innebär en måluppfyllelse om ca 71 procent.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden gör ett utfall på 567,8 mnkr vilket innebär ett överskott mot budget med 7,1 mnkr.

Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	En riskanalys har genomförts i enlighet med fullmäktiges direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys finns och har handlagts av nämnden vid sammanträdet 2022-11-14 §104.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I det kommungemensamma reglementet för nämnderna i Marks kommun, beslutat av kommunfullmäktige 2021-12-16, § 214, anges att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Vidare står det i <i>Styrsystem för Marks kommun</i> , senast reviderad 2022-06-16 av kommunfullmäktige, att varje nämnd och styrelse ska, med en riskanalys som grund, göra en internkontrollplan.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Nämnden har tagit en plan för innevarande år. Den ingår som del i nämndplanen som antogs 2022-12-19 § 120.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen är heltäckande och omfattar 6 risker av olika slag.

Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Av internkontrollplan framgår att rapportering till nämnd sker i samband med delår och årsrapport.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Nämnden vidtar vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I kommungemensamt reglemente för nämnderna i Marks kommun framgår att nämnden årligen ska rapportera till kommunstyrelsen om sitt arbete med den interna kontrollen. Uppföljning sker i samband årsrapport.

2024-04-02

Carl-Magnus Stenehav
Uppdragsledare

Louise Tornhagen
Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Marks kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-05-06. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.